

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS
TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsooni juhataja J. Jannsson

Sektsooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektsooni juhataja J. Kurkus

Sektsooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 36

Tallinn, 8. septembril 1936

II aastakäik

SISU:

Lhk.

PÕLLUMAJANDUS

Talundite oksjonid 648

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

Metsakaubanduse seisund 649

Lühiuudised 652

LAEVANDUS

Prabiturg 652

Laevade müügiturg 653

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

Võiturg 654

Põllumajanduslik väljaveedu 654

Peekoniturg 654

Tapaloomade ja lihaturg 655

Kanamunaturg 655

Piimaturg 656

Teraviljaturg 656

Aedviljaturg 657

Kalaturg 657

VALISMAA MAJANDUSTEATMEID

Loodetav saak Lätis 658

Soome põllumajandusest 659

**VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE
OSAKONNA TEATED**

Põllumajanduslikud väljaveatud Leedus 660

Briti väliskaubandus 1936. a. 661

P.-Ameerika nisuturg 661

Põllumajandusnädala korraldamine Soomes 662

Esimene saadetis Petsamo niklit välismaale 662

NSVL-u karjaostud Soomest 662

Kartuli sisseveokorraldus Belgias 662

Viljade seisund 15./VIII 1936 Taanis 662

INFORMATSIOONI OSA

Besti Panga nädalaaruanne 664

CONTENTS:

Page

AGRICULTURE

Farm Auctions 648

INDUSTRY AND TRADE

Timber Trade Conditions 649

Sundry Information 652

SHIPPING

Freight Market 652

Market Prices of Ships 653

AGRICULTURAL MARKETS

Butter Market 654

Exports of Agricultural Products 654

Bacon Market 654

Cattle and Meat Market 655

Egg Market 655

Milk Market 656

Grain Market 656

Vegetable Market 657

Fish Market 657

FOREIGN COUNTRIES

Estimated Crop Harvest in Latvia 658

Finland's Agricultural News 659

FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION

Agricultural Prospects in Lithuania 660

Foreign Trade of Gr. Britain during 7 Months
of 1936 661

Wheat Market in N.-America 661

Organisation of an Agricultural Week in Finland 662

First Shipment of Petsamo Nickel Abroad 662

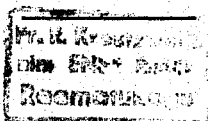
S.S.S.R. Cattle Purchases from Finland 662

Potato Import Regulation in Belgium 662

State of Crops on 15./VIII in Denmark 662

INFORMATION PART

Besti Bank (Bank of Estonia) — Weekly Return 664

PÖLLUMAJANDUS

TALUNDITE OKSJONID. — FARM AUCTIONS.

A. Einborn.

Talundite oksjonid näitasid 1935. a. tagasiminekut, ning seda kaunis tunduval määral, võrreldes 1934. a. Võtnud kokku talundite oksjonilemääramised niihästi Riigi Teatajas avaldatud kuulutiste järgi kui ka pristavite poolt ilma kuulutamata oksjonile määratud, selgub, et 1935. a. määrati oksjonile 1259 talundit, neist 114 teiskordselt, kuna 1934. a. oli oksjonilemääratud talundite arv 1649, sealhulgas 157 teiskordsele mitlile määramist. Oksjoniline mahakäimine kestab edasi. Eelkokkuvõttele määrati 1936. a. esimesel poolel oksjonile 269 talundit, eelmisel aastal 389.

Oksjonilemääratud talundid maade järgi.

Number of Farms Put up to Auction by Districts.

	Oksjonilemääratud talundite arv Number of Farms Put up to Auction		% talundite üldarvust maakonnas % of Total Number of Farms		% ostutalundite üldarvust, (üle 5 ha) maakonnas % of Total Number of Privately-owned Farms Over 5 ha	
	1935	1934	1935	1934	1935	1934
Viru	187	192	1,0	1,1	2,9	3,0
Järva	92	189	1,1	1,7	2,6	4,2
Harju	113	119	0,8	0,8	1,8	1,9
Lääne	75	89	0,5	0,7	1,3	1,6
Saare	33	22	0,3	0,2	0,9	0,6
Pärnu	111	168	1,0	1,4	2,3	3,3
Viljandi	114	155	1,1	1,5	2,6	3,5
Tartu	200	329	1,0	1,8	3,1	5,3
Valga	22	57	0,5	1,4	2,0	5,2
Võru	121	189	0,9	1,5	2,7	3,8
Petseri	191	200	1,8	1,9	—	—
Üldse	1259	1668	0,9	1,3	2,7	3,5

Kui 1934. a. ositus oksjonilemääratud talundite arv suuresti ebatähtlaselt P.- ja L.-Eesti vahel, on siin 1935. a. märgata muudatust. P.-Eestis määrati 1935. a. mitlile 500 talundit eelmise aasta 561 vastu, L.-Ees-

tis kahanes oksjonilemääratud talundite arv 1078-lt 759-le. Maade järgi (jättes kõrvale Petserimaa kohta käiva andmestiku, mis ei ole täiesti võrreldav sealse maavalduse erinevuste tõttu teiste maadega) määrati absoluutselt kõige enam talundeid oksjonile Tartumaal. Kuid võrrelnud oksjonitalundite arvu talundite üldarvuga vastavas maas, selgub, et oksjonitalundite arvu suhteline erinevus üksikute maade vahel ei ole enam nii silmatorkav nagu eelmisel aastal.

Talundite võlausaldajad.

Farms' Creditors.

Tunduvad muudatused, võrreldes 1934. a., on leidnud aset talundite kreditoride hulgas, kelle nõudel talundid määrati 1935. a. oksjonile. Toodud tabelist on näha, et pankade (peale Eesti Maapanga) osatähtsus talundite oksjonilemääramisel on vähene- nud suuresti, kuna eraisikute ja -asutiste osatähtsus on suurenenud. Ometi koosneb talundite lühivõlakooormis suuremas osas pangalaenudest. Muudatused võiksid olla osalt tingitud sellest, et ümberlaenuamisega võeti pankadelt üle talundite suuremad võlad, millele korraldamine lühilaenuitingimusil oli mõnelgi juhul talundile ülejõukäiv. Eraisikute poolt talundi oksjonilemääramine ei ole igakord tingitud otseselt antud laenu tagasisaamise eesmärgist, vaid siin esinevad ka pändusvahetkordade korraldamise juhud.

Talundite lühivõlgnevus on põhjustanud siiski 2 korda rohkem oksjoneid kui pikaaajalaenuid. Talundite lühivõlgnevust võib arvestada käesoleval ajal ligikaudu 31 milj. kr-le, pikaaajalist — 85 milj. kr-le.

Talundite oksjonilemääramine 1935. a. — Farms Put up to Auction in 1935.

Kelle nõudel määratud oksjonile Auction Demanded by	Oksjonilemääratud talundite arv Number of Farms Put up to Auction	Nõudmistele kogusumma oksjonile kuulub, kr.—Total Amount of Claims According to Notice of Auction	Nõudmise summa keskmiselt ühele talundile kr.—Average Amount of Claim per Farm, in Kronas	Talundite koguvõlakooormis 1935. a. kr.—Total Debt Burden of Farms in 1935.
Pangad, eraisikud ning mitmesugused asutised — Banks, private individuals and various institutions, ...	814	2 052 000	2 520	33 000 000
Eesti Maapank — Land Bank of Estonia	445	861 000	1 935	78 800 000

Oksjonilemääratud talundite võlakooomis ei lase teha end täpsalt kindlaks, sest osa nõudmisi esitatakse alles hiljem, müügitoi- metuse kestusel. Juhul, kui müüki ei järgne, (oksjon muudetakse ära) jääbki teadmata osa andmeid võlakooormise kohta. Saadaole- vate andmete põhjal selgub, et keskmiselt on eraoksjoneile määratud talundi võlakooormis 100 kr. ha kohta (1934. a. — kr. 89). Eesti Maapanga poolt oksjonilemääratud talundeist on $\frac{1}{3}$ asundustalundeid ning nende võlakooormis on riiklikkude ostuvõlgade ja laenude näol sageli õige suur, keskmiselt 108 kr. ha kohta.

Oksjonite toimumine Sundmüük kuulutati välja 1935. a. 1 259 talundile, kuid 181 *Auction Procedure.* talundit müüdi tegelikult. Oks- jon jäi pidamata 1 078 juhul. Oksjoni pidamatajäämist või mittekordami- nekut põhjustavad mitmed asjaolud. Mora- tooriumi kaitset kasustanud talundite arv on suhteliselt väiksem kui 1934. a., nimelt 218 talundit või 20% müümatajäänud talun- dite arvust (1934. a. — 487 talundit või 35%). Seevastu on aga suurenenud juhud, kus määratud oksjon jäi pidamata nõude- summa tasumise tõttu. Nõudesumma tasuti enne oksjonit 416 juhul ehk 39% pidamata- jäänud oksjonite arvust, 1934. a. 366 juhtu ehk 26%. Järgmiseks suuremaks põhjuseks, miks oksjon muudeti, on nõudmise tagasivõt- mine. Siin esineb 218 juhtu ehk 20%. (1934. a. 339 juhtu ehk 24%). Iseloomustavam aga oksjonite mittekordamineku põhjusist on pak- kujate (ostjate) puudumine. 114 talundile ei leidunud ostjat (11%). 1934. a. oli selle põhjuse osatähtsus samuti 11%. Müük ei

teostunud lõplikult mitmesuguseil muil asja- oludel 112 juhul (10%).

1935. a. oksjonite juures on vähenenud ka oksjoneil esinenud pakkujate arv. Nii esines eraoksjoneil 592 pakkujat, 1934. a. aga 790, seega esines 1935. a. pakkujaid 25% vähem. Müüdid talundite arv vähenes 19% võrra. Toodud arvudest ei või siiski järeldada, et muudatus pakkujate arvus võiks mõjutada oluliselt oksjonite tulemusi. Ostjate huvid omandatava talundi suhtes ei ole võrdsed ning pakkumine ei toimu ühesuguse intensiiv- susega.

Eeltoodud andmeist selgub, et oksjonile määramise ja tegeliku müügi vahel on suur vahe. Oksjonile jäävad enamasti suurema võlakooormisega talundid, kuna väiksema koormisega talundid korraldavad oma vahe- kordi kreditoridega enne oksjonit. Mora- tooriumi ning võlavahekordade korraldamise tõttu vabanes kas võla pikendamise või nõudesumma tasumise teel oksjonilt 1935. a. 919 talundit. Enämpakkumisele jäi 340 ta- lundit. Neile ei leidunud ostjaid 114 juhul. Seega jäi $\frac{1}{3}$ talundeid müümata pakkujate puudusel, mis osa on sama suur kui 1934. a. Ent kui siia lisada juurde need 45 juhtu, kus oksjon tühistati hiljem, suureneb ostjate puu- dusel müümatajäänud talundite osa veelgi. Millised asjaolud siin võivad olla mõõduand- vad, et teatud arvu talundele ei leidu ost- jaid, ei lase end selgitada.

Talundite sünd- müükide tulemu- sed. Tegelikule müügile jäi 1935. a. 1 259-st oksjonile- määratud talundist 340. Neist müüdi 226 talundit, kusjuures 45 juhul müük tühistati hiljem.

Oksjonite muutmine või mittekordaminek 1935. a. — Number of Auctions Cancelled or Failed in 1935.

Nõudja Creditor	Oksjonile- määratud talundite arv Number of Farms Put up to Auction	Oksjon pidamata- jäänud (juh- tude arv) Number of Auctions not held	Oksjoni muutmise või mittekordamineku põhjusil (juhtude arv) — Reasons for Cancelling or Failure of Auctions (Number of Cases)				
			Moratoorium Moratorium	Nõudja pal- vel Upon Creditor's Request	Nõude- summa tasumisel Upon Pay- ment of Debt.	Ostjate puudusel For Lack of Buyers	Muul põhjusil Other Reasons
Pangad, eraisikud ja mitme- sugused asutised. — Banks, private individuals and vari- ous institutions	814	637	196	149	183	77	32
Eesti Maapank. — Land Bank of Estonia	445	396	22	69	233	37	35
Üldse — Total	1259	1033	218	218	416	114	67

Talundite müük oksjonil 1935. a. (Talundite arv).
Number of Farms Sold at Auctions in 1935.

	Oksjonite määratud — Put up to Auction	Oksjonimüüdid — Auction Changed	Müügile jäänud — Remained on Sale	Müük ei teostunud — Sale not effected	Müük tühistati — Sale Cancelled	Müüdnud Sold
Eraoksjonid — Private auctions . . .	814	560	254	77	81	146
E. Maapanga oksjonid — Auctions on behalf of Eston. Land Bank .	455	359	86	37	14	35
Üldse — Total	1259	919	340	114	45	181

Talundite sündmüükide tulemuste põhjal selgub, et 1935. a. oksjonite tulemused ei olnud kreditoritele rahuldavad.

Kogusummas said kreditorid talundite sündmüügist vähem, kui olid nende nõudmised.

Eraoksjoneil müüdnud talunditel lasuv võlakoorimis tõusis lõppsummas 761 000 kr-le, seega on oksjonite kaudu sissenõutav kreditoride nõudesumma 1935. a. ligi poole väiksem kui 1934. a., mil see tõusis 1 461 000 kr-le. Nõudesumma vähenemist põhjustab oksjonitalundite arvu vähenemine kui ka see, et keskmiselt oli 1935. a. müüdnud talundi võlakoorimis 4 300 kr. 6 700 kr. vastu 1934. a. Eraoksjoneil müüdnud talundite eest pakuti 529 000 kr. või 70% sest summast, mille moodustasid ülesantud nõudmised. Arvestades tühistatud oksjoneid, jäi tegelikult müüdnud talunditel lasuv võlakoorimis ja müügihind järgmisse vahetorda: nõudmisi antud üles 584 000 kr., müügihind — 394 000 kr. ehk 68%. Ülesantud nõudmisist rahuldati 340 000 kr. ehk 59%. See % on kõrgem kui 1934. a., mil rahuldati ülesantud nõudmisi vaid 48%.

	Talunditel, kus oksjonil saadud hind ületas nõude- ¹⁾ summa Kr.		Talunditel, kus oksjonihind ei ületanud nõude- ²⁾ summat Kr.	
	1935	1934	1935	1934
Keskm. hind oksjonil ha kohta — Average price at auction per ha	119	128	109	88
Oksjonimüüdnud talundi võlg keskmiselt ha kohta — Aver. debt per ha of farms sold at auction	72	115	193	247

¹⁾ Farms where Amount Received Exceed Claim in kr.

²⁾ " " " " " did not Exceed Claim in kr.

Kreditoride suhtes ebasoodus lõpptulemus eraoksjoneil on tingitud sellest, et osa talundeid on koormatud võlgadega rohkem kui teised. Kõrgemat hinda kui võlakoorimis pakuti 55 talundi eest, kuna 122 talundit müüdi kas madalama hinna eest või mõnel juhul sama kõrgelt kui kreditoridelt ülesantud nõudesumma. Võrreldud oksjonil saadud hindu mõlemal juhul, selgub, et hinna-vahe ei ole tunduvalt, kuna 1934. a. oli märgata suuremat erinevust.

Eraoksjoneil kõplikult müüdnud talundite eest saadud raha (kr. 394 000) ositamisel esitasid nõudmisi: pangad 309 000 kr., eraisikud kindlustatud nõudmisi 191 000 kr., muid nõudmisi 83 000 kr. Et pankade nõudmised on suuremas osas hüpoteegilise kindlustuse tõttu eesõigustatud seisundis, kuulus ülesantud nõudmisist suurem osa rahuldamisele — 160 000 kr. ehk 51%. Eelmise — 1934. a. — oksjoneil rahuldati pankade nõudmisi 59%. Eraisikute kindlustatud nõudmisi rahuldati 137 000 kr. ehk 72% (1934. a. — 43%). Muid nõudmisi rahuldati 52% (1934. a. — 33%).

Üldse kaeti kokku eraoksjoneil talundite eest saadud rahaga 60% kõigist kreditoride nõudmisist. Mitmel kreditoril tuli oma nõudmiste katteks müügile määratud talundit pidada endale. Pankadele (aktsia- ja ühis- pangad) jäi kätte 1935. a. oksjoneil 8 talundit, nõudesummaga 67 000 kr., millised olid pankade nõudel teiskordsel oksjonil ja jäid müütmata. Pangad said oksjonilt 12 talundit, ostja nõudmisi lasus neil 34 000 kr., üldse nõudmisi aga 47 000 kr., ning talundite eest pakuti 27 000 kr.

Kokkuvõttes tuleb nimetada, et kuigi pankade nõudesumma 1935. a. oksjoneil müüdnud talundite vastu jäi tunduvalt väiksemaks kui varem, ajal, moodustab saamatajäänud nõudmiste osa kaunis märgatava osa. Oksjonisaadud summa ositamisel tuleb pankadel kustutada nõudmisi 144 000 kr. ehk 52% vastavast nõudesummast. (1934. a. oli see % 38). Peale selle jäi pankadele 81 000 kr-se nõudesumma eest 20 talundit. Toodud arvutuste juures peab aga võtma sisse korrektiivina asjaolu, et rahaasutiste tööleik kahju oksjoneist võib osutada tegelikult tunduvalt erinevaks: omandatud talundite edasireali-

seerimise juures võidakse saada teissugust hinda, kui maksti oksjonil.

Teiskordsed eraoksjonid andsid samuti kui 1934. a. halvemaid tulemusi kui esmakordsed. Kokku müüdi teiskordseil oksjoneil 28 talundit, mille eest saadi 45 000 kr. Nõudmisi lasus teiskordseil oksjoneil müüdüd talundeil 70 000 kr., ning nõudesummast rahuldatakse 39 000 kr. ehk 56%. Esmakordseil oksjoneil rahuldati 60% nõudesummast.

Maahind talundite oksjonel.
Prices Obtained at Farm Auctions.

Oksjoneil talundite eest pakutud maahinna andmeid ei saa pidada mitmel kaaluval põhjusel otse-seiks maahinnataseme näitajaks. Peab arvestama, et müügiobjektid ei ole ühetalulised, samuti kui motiivid, millel talund soovitakse omandada. Üksikud erijuhud võivad keskmist hinnataset mõjutada tunduvalt. Eriti muutuvad oksjonihinna andmed ebikindlaks, kui neid vaadelda maade järgi, mille tagajärjel vaatlusmass tükeldatakse väikesiks osadeks ja viimaseis on juhuslikkuse mõjulepääs suurte hinnakõikumiste tõttu tunduvalt.

Maahind oksjoneil keskmiselt ha kohta kr. (Pakutud.)

Average Price of Land Realised at Auctions per ha in Kr.

	1935	1934	1933	1932
Viru	124	106	122	116
Järva	97	87	123	106
Harju	84	87	87	85
Lääne	61	77	91	88
Saare	55	60	59	65
Pärnu	104	113	96	111
Viljandi	141	116	106	134
Tartu	136	167	138	143
Valga	190	133	164	157
Võru	110	130	115	126
Petseri	125	88	132	...
Keskm. üle riigi	112	117	124	123

Näit. 1935. a. müüdi Valgamaal lõplikult ainult 2 talundit, mis puhul pakuti mõlema eest võrdlemisi kõrget hinda, nii et 2-he talundi keskmine hind kujunes 307 kr. ha kohta.

Kuigi oksjoneil saadud talundi hind on teatud võistluspakkumise tulemus, ning seetõttu võiks loota, et oksjonihinnad on õige kõrged, näib siiski, et see ei ole täiesti nii. Kohapealt kogutud andmed, väljudes n. ö. „ostja seisukohalt“, maahinnakõrguse taseme kohta (mille juures on vaatlusele võetud enam-vähem ühtlased keskmised talundid) näitavad, et oksjoneilt saadud hind jääb pisut madalamaks, kui saadud andmete najal tuletatud, arvatud välja silmatorkavad erijuhud.

Maahinnad oksjoneil ja vabamüügil.

Market Prices of Land as compared with those at Auctions.

Maa	Keskmine pakutud maahind 1 ha kohta 1935. a. oksjoneil Kr Average Price per 1 ha offered at Auctions in 1935 in Kr.	Maahind keskmiselt ha kohta kogutud andmeil Average Price of Land per ha Accord. to Data Collected	
		1935. a. kevadel Spring of 1935 Kr.	1936. a. kevadel Spring of 1936 Kr.
Viru	124	126	133
Järva	97	119	121
Harju	84	112	110
Lääne	61	92	95
Saare	55	—	—
Pärnu	104	113	126
Viljandi	141	158	163
Tartu	136	177	174
Valga	190	168	170
Võru	110	160	163
Petseri	125	131	231
Keskmiselt üle riigi	112	131	141

Kogutud andmed ei ikäi tegelikult asetleidnud ostumüügi juhtude kohta, vaid nad peegeldavad teatud hindamist. Siiski võib loodud keskarve pidada kasustamiskõhlikeks, sest andmed on saadud 861 talundi kohta.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

METSAKAUBANDUSE SEISUND. — TIMBER TRADE CONDITIONS.

Metsamaterjali väljaveo kõrgseisuaastaks oli meil teatavasti 1934. Juba järgmisel aastal langes eesti metsaeksport tunduvalt, ning see vähenemine kestab ka tänävu. Võrrelnud

k. a. esimest poolt eelmiste aastate omiga, saame metsamaterjali väljaveo arengust koguse järgi järgmise pildi:

Metsamaterjali eksport 1934—36. a. (thm).*Timber Export in 1934—36 (in m³).*

	1936	1935	1934
	esimesel poolel		
Lauad, plangud	33 870	55 485	83 409
Kastilauad	6 842	17 510	8 876
Propsid	40 277	48 076	48 761
Haavapakud	7 376	7 768	9 012
Palgid	5 772	2 971	881
Muud	3 998	5 199	3 909
Kokku	98 135	137 099	154 248

Eriti suurt tagasiminekut osutas saematerjali (lauad, plangud) väljavedu; 1934—36. a. ümmargusest 60%. On langenud ka proppside, haavapakude ja kastilaudade eksport. Tõusu on märgata vaid palkide väljaveos, kus peamiseks ostjaks — eriti lepa-palkide alal — on Saksa. Meie metsamaterjali väljaveo languse põhjusi oleme käsitlenud juba varem; mitte ekspordivõimaluste kitsenemise, vaid ülestöötletava puidukoguse vähenemise tagajärjel on pidanud kahanema metsamaterjali väljavedu.

Nagu varemgi, nii ka tänava, on meie saematerjali tähtsaimaks turuks Briti. Aasta esimese poole saematerjali üldväljaveost läks Britti 28 510 thm 689 tuh. kr. eest ehk ligi 84%. Turustamistingimused Britis on arenenud k. a. soodsalt. Tänu eelmise aasta suurele tarvitusele olid laotagavarad tänava aasta alguks tunduvalt väiksemad kui 1935. a. algul, kusjuures väljaveatud tarvituse suhtes on paremad kui läinud aastal. Möödunud aastal importis Briti 2 milj. std. Arvestades väiksemaid laoiseise aasta alul ning suurenenud tarvitust ületab saematerjali üldsissevedu Britti k. a. arvatavasti 2 milj. std.

Viimaste aastate jooksul oli Briti turg ainuke, millel esines elav tarvituse, kuna teisel turudel kontinendil ilmnes tagasimineku. Kopenhaageni kokkuleppe järgi piirasid teatavasti suuremad metsaeksportmaad oma väljaveokoguseid. See kõvendas turuolukordi tunduvalt. Importörid ei tarvitsenud enam karta ootamatuid ülepakkumisi ning sellest tingitud ebakindlusi hindades.

Eelbeldule lisandus ka veel eksportöride ettevaatlik müügitaktika, mis aitas kõvendada omakorda turuolukorda Britis. Eksportörid alustasid nimelt tänava hooaega süste-

maatiliste väikeste hinnatõstmistega. Seda taktikat kergendas muuseas ka asjaolu, et ka NSVL Eksportles tegutses samasuguselt. Praegu on Eksportles realiseerinud juba kogu oma tänavuse müügitoguse Britti; ka Soome ja Rootsi hoiavad vaid suhteliselt väikesi koguseid sügishooajaks ning ainult teised, väiksemad eksportmaad, evisid vast suuremaid koguseid müügitoks. Igatahes tundub, et käesoleval sügisel seisab suurendatud nõudmisele vastas võrdlemisi väike pakkumine.

Peale saematerjali on Briti välisturuks ka meie proppsidele. K. a. esimesel poolel veeti meilt välja sinna proppse 40 277 thm ehk 17% vähem kui mullu. Sulfaattselluloositehase käimapanevõimuga Eestis kahaneb proppside väljavedu kahtlemata veelgi tunduvalt. Huvitav on märkida, et ka soomlaste poolt rahvusvahelisele proppsidele turule on tulnud võrdlemisi vähe pakkumisi käesoleval sügisel. Nimelt on soome suuremad metsafirmad praegu huvitatud proppside müügist soome uuele sulfaattselluloosi vabrikule. Proppside üldiselt vähenev väljavedu arvata-vasti põhjustab omalt poolt peagi hinnakõvenemist proppside turul.

Teiseks tähtsaimaks välisturuks meie metsamaterjalile tänava on Saksa. Sinna oleme müüdnud peamiselt töötlemata metsamaterjali — haavapakke 4 114 thm, kusjuures haavapakude eksport Saksa tõusis võrreldes eelmise aastaga (10%), kuna haavapakude üldeksport langes tänava umbes 5% võrra. Üle poole meie haavapakude üldväljaveost siirdub Saksa. Peale selle on Saksa ka meie palkide peamiseks ostjaks, eriti lepa-palkide alal. Võrreldes eelmise aastaga veeti tänava poolaasta jooksul välja palke ligi kaks korda rohkem. Laudade ja plankude alal on küll Saksa peale Briti tähtsusest teisel kohal, ent absoluutselt on veetud sinna siiski võrdlemisi vähe, nimelt 3 674 thm, millest peamine osa langeb lepa-laudadele.

Saksas püsib ikka veel endiselt relvastuskonjunktuur. Tööstuse elavnemine nõuab üha rohkem tooraineid. Ehitustegevuse hooaeg algas õigel ajal ning põhjustas suurt optimismi. K. a. alustatud uute ehitiste arv ületab 100%-it eelmise aasta oma. Ka selline in-

tensiivne ehitustegevus on seoses relvastustööstuse tõusuga.

Saksa metsamajandusaastal 1934/35 müüdi tarbepuitu saksa omist metsadest 3% võrra ja veeti sisse 5% võrra rohkem kui eelmisel aastal. Puitutöötlev tööstus omas seega 8—10% enam tooraineid kui eelmisel aastal. See asjaolu rahuldab teatud määral puidunälga, nii et sealt peale töötlemata puidu turul esineb üldiselt tasakaalukus. Puidu varustamises ülejääki aga ei ole kindlasti, ning arvestades nõudmiste suurenemist tänavu, võib ütelda nõudmine pakkumise. Nüüd ongi juba märgata puidunõudmise rahuldamist sisseveo suurendamise abil.

Metsamaterjali sissevedu Saksas on korraldatud mitmesuguste kaubandus-, kliiring- ja kompensatsioonilepingute abil. NSVL-ga sõlmitud uus makseleping võimaldas suurema partii metsamaterjali, mis oli juba müüdnud tegelikult pikemat aega varem, väljandmise. Sellest moodustas saematerjal umbes 130 000 std, mida nüüd antigi välja importöridele. Läinud aastal saatis Eksportles Saksa üle 150 000 std. Senini põhines Vene metsamaterjali väljavedu Saksa viimase poolt NSVL-le antud pikaajaliste laenude (kaubakrediitide) tasumisel. Viimaseil aastail on neid krediite venelaste poolt tasutud jõudsasti, ning uusi laene on tulemas vähe juurde. Seepärast saksa metsamajandusele olulise tähtsusega puitmaterjalihangete hoidmine NSVL-st endises ulatuses näib olevat seotud raskustega. Siinkohal olgu nimetatud muuseas, et saksa metsamajanduse stabiliseerimise kavvas tarvituselevõetud abinõudele tuli lisaks 11. V k. a. uus määrus, mille järgi uute käitiste asutamine ning vanade laiendamine metsatööstuses on lubatud ainult riiklikul loal.

Võrdlemisi väikese osatähtsusega metsamaterjali välisturuks osutus meile tänavu Holland. Sinna müüsimise esimesel poolaastal 1929 thm saematerjali 45 tuh. kr. väärtuses. Kestva deflatsioonipoliitika tõttu ei või märkida Hollandis ka praegugi veel elavnemist majanduselus. Guldeni devalveerimisprobleem püsib endiselt päevaktisimuste

keskpunktis. Ehitustegevus vähenes ka tänavu tugevasti. Kapitalipuudus, suured ehituskulud ning kõrge kasvikumäär pidurdavad kahtlemata ehitustegevuse taaselavnemist.

Saematerjali müügihooaeg Hollandis algas tänavu võrdlemisi hilja, kuna oodati üldisi teateid NSVL-u hindadest, millised saabuavad teatavasti alles märtsi alguks. NSVL on praegu Hollandile tähtsamaid metsaeksportöre.

Prantsusse müüsimise tänavu ainult kuuse- ja männilaudu 50 thm 2,6 tuh. kr. eest. Vaatamata sellele, et k. a. alul, peale pikemat aega kestnud väikuse, võis märgata prantsuse metsaturul nõudmiste taaselavnemist, ei ole meie sinna suutnud mahutada saematerjali enam ülalõeldust. See elavnemine oli tingitud peamiselt sellest, et laoseisud olid muutunud üsna minimaalseiks, nii et saematerjali tarbimise väiksemgi suurenemine tekitas nõudmise elavnemist. K. a. metsamaterjali sisseveokontingentide küsimus lahendati alles märtsi lõpul. Kogu kontingent vähendati 30% võrra võrreldes eelmise aastaga ning piirati seega 975 000 tn-le. Sellest ositati seniste vahetõude järgi 675 000 tn, kuna 300 000 tn jäeti ministri käsutusse, kes seda kogust ositab vastavalt prantsuse turu nõudele ning kaubanduslepinguile. NSVL-u kontingenti piirati 160 000 tn-ga ehk umbes 64 000 std-ga, Austria — umbes 40 000 std-ga, Rootsi — 40 000 std, Soome — 40 000 std, ning ülejäänud osa teiste maade vahel. NSVL, Soome, Rootsi ja Poola on juba kasustanud oma kontingente peagu täiel määral.

Ehitustegevus Prantsuses oli loid eriti läinud aastal. K. a. alul oli märgata väikest elavnemist; pidevalt tõuseb ehituslubade arv. Arvestatakse intensiivset ehitustegevust aasta teisel poolel, mis on seoses ettevalmistustöödega maailmanäituseks 1937. a. Pariisis.

Kokkuvõttes võime märkida, et konjunktuur rahvusvahelisel metsaturul on praegu üldiselt soodus ning arvestatakse hindade kõvenemist hilisülgisel kui ka tuleval hooajal.

LÜHIUUDISEID — SUNDRY INFORMATION.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

● K. Dulder'ile, Tallinnas, V. Lasnamäe seada sisse kivikillustikutööstus ja seal töötada. Ettevõttes leiab tööd 4 töölit. Jõuandjaks 7 h. j. naftamootor. Valmistatakse kivikillustikku betoontöiks.

● Suka-, pitsi- ja trikootööstusele o.-ü. „H. Rõivas & A. Poleschuk, Tallinnas, Tondi 27 asuvas suka-, pitsi- ja trikootööstuses töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 40 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid, kogujõuga 8 h. j. Valmistatakse sukki, sokke, pitse ja mitmesuguseid silmkoetooteid.

● Eesti Tarvitajateühisuste Keskkühisusele ETK, Tallinnas, Narva m. 27 asuva pappkarbitööstuse laiendamiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 80 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid. Valmistatakse mitmesuguseid pakkevahendeid, kaustikuid, vihke, kirjaplokke, taskuraamatuid jne.

● A. Kook'ile, Tartus, Emajõe 10, asuvas mehaanilises leivatööstuses töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 8 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid, kogujõuga 9 h. j. Kõlpetatakse igasugust leiba.

● E. Hopp'ile, Tartus, Kroonuaia 32, mehaanilise jalanõudetööstuse sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 50 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid, kogu-

jõuga 14 h. j. Valmistatakse igasugu jalanõusid.

● M. Abramson & J. Oinas'ele, Tallinnas, Pärnu m. 62 karusnaha hüvestamistööstuse laiendamiseks. Ettevõttes leiab tööd 10 töölit, Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 50 h. j. Pargitakse, värvitakse ja hüvestatakse igasugu karusnahku.

● A. Christiansen'ile, Tallinnas, Suur Tartu m. 105 poolitööstuse sisseseadmiseks ja seal töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 65 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid, kogujõuga 115 h. j. Valmistatakse puupoole kiutööstusele, värtnaid ja muid puutrealitooteid nii sise- kui välisurule.

● Ü.-ü. „Kristallitööstusele J. Pragi & Ko. Tallinnas, Toom-Kuninga 10 klaasilihvimistööstuse sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 30 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid, kogujõuga 8 h. j. Lihvitakse peamiselt kristallklaasist majapidamistarbeid ja iluesemeid.

Majandusministeerium andis loa:

● Villatööstusele K. Wichmann, Pärnus, Tallinna m. 7 ühe kudumistelje ostuks Saksast 2900 kr. väärtuses.

● Jahuveskile H. Peips, Viljandis, Kõstri 6 ühe püülivaltmasina ja plaansõela ostuks Saksast, koguväärtuses 5500 kr.

LAEVANDUS

PRAHITURG. — FREIGHT MARKET.

Laevade prahiturg augusti kahel viimasel nädalal oli võrdlemisi elav, mida põhjustas peamiselt eelmises prahiturülevaates märgitud viljaturu ja vedude areng. Tooniandjaks prahiturul olid seetõttu viljaprahid üleookeanivedudel, mis mõjutasid omakorda ka teisi turge.

L. Ameerika viljavedudel oli laevade nõudmine elav, samuti Euroopasse kui ka P.-Ameerikasse. Euroopa prahtidest maksti viimaseid miinimumhindu ning paljudele juhtudel 6d—1/6 enam, nii et praht tõusis La-Plata — full U. K. ports kuni 20/6—21/- per

tn. kuna miinimumhind on nüüd 19/9. Ka P.-Ameerikast oli prahtimine elav ning maksti miinimumprahte 2/3 per qr. Kanadast Inglisse. Doonault tehti Inglisse mitmeid laadungeid 18/—19/- per tn ning ühele üle 6000 tn laevale maksti sept. laadimisel isegi 20/- Inglisse. Kuid kuu viimasel 2—3 päeval lõdvenes viljaprahtimine, mida põhjustasid nisu- ja maisihinna langus ja hindade kõikumine, mille tagajärjel prahtimised vähenesid ning maksti üldiselt vaid miinimumnorme 19/9 per tn. Ka teisel prahiturgudel oli tendents kindel tõusnud prahtide juures. Suhk-

ruveol Kuubast Inglise maksti 15/- tn. Puuvillaseemneist Aleksandriast Hulli maksti suures koguses 11/-—11/6 sept. veost. Vastavalt olid ka teised Vahemere prahid, eriti metallimullad.

Süteveoprahid Walesist La-Platasse tõusid 9/- -le ja Aleksandriasse 6/6-le, Gibraltari 6/3-le.

Balti ja Valgemere prahiturg oli ka võrdlemisi elav. Metsamaterjalidest maksti täielisi miinimumprahte ja üle, ning iseloomustavaks on, et NSVL maksis inglise laevadele ka täismiinimumprahte ning nagu nüüd selgus, võttis ta metsaveoks ajalepingule umb. 20 inglise laeva miinimumnormide alusel. Süteveol Balti merre olid prahid senise eeskujul väga kõlkuvad, sõltudes sellest, kas laevad sõidavad vastavasse sadamasse ballastis. Üldiselt maksti Inglise idarannast Balti merre 4/6—5/6, teatavasse sadamaisse aga märksa enam, nagu näiteks Königsbergi 6/6.

Mis puutub tulevikku väljavaateisse, siis

peale suurenevate viljavedude ei ole erilist põhjust prahtide tõusmiseks, ning seejärele, kui Balti-Valges meres lõpevad metsaveod, on taas raske leida talveks vastavale tramp-tonnažile tööd, mis on peateguriks prahituru määramisel talviseks sesooniks. Hispaania kodusõda avaldab teatavat mõju prahiturule seega, et Hispaania tonnaž on vedudest lülitatud praktiliselt välja. Teisalt veod Hispaania sadamais on vähenenud ning osa vedusid, eriti raua- ja metallimuldade alal, läinud üle kaugemaise maisse.

Üldiselt võiks arvata, et kuni põhjapoolse Euroopa vedude sesooni lõpuni võib arvestada võrdlemisi kindlat prahiturgu, talvine turg saab vahest suurenevate viljavedude tõttu elavam kui l. a., kuid tavalises olukorras ei ole oodata suurt turuparanemist, kuna tonnaži ülekaal on veel küllaldane praeguse rahvusvahelise kaupade liiklemise kohta. Seda näitab kujukalt prahtide kiire reageerimine viljaturu järsule tõusule ja sama järsule tagasiminekul.

LAEVADE MÜÜGITURG. — MARKET PRICES OF SHIPS.

Pruugitud laevade müük sõidu otstarbeks oli viimasel paaril kuul võrdlemisi tagasihoidlik, koguni väheste tehingute ja võrdlemisi kindlate hindade juures. Vaid augustis tekkis suurem elavus ning oli märgata väikest hindade lõdvenemist, kuid ühenduses augusti viimase poole prahituru tõusuga tõmmati mitmed laevad tagasi ning hinnad kõvenesid taas. Lammutuseks oli müügiturg samuti tagasihoidlik, kusjuures hinnad püüsid endiselt kaheksagused: inglise laevaomanikud, ostes laevu edasimüügiks „Scrap & build“ skeemi alusel, maksid prahilaevade bruto-tonnist keskmiselt 40/-, tehased maksid aga ca 30/-. Iseloomustavaks nähtuseks on, et mitmed inglise laevad vahetasid käsi Inglise, ostjaks olid ka Kreeka ja Soome.

Toome allpool mõned iseloomustavad müügid juulis/augustis:

Sõiduks:

A/L. „L'Ida“ 3396 br.-tn., ehitatud 1910 Inglise, Survey, N 2, 1932, müüdnud Kreeka h.	£ 11500
„Canadian Leader“ 3342 br.-tn., ehitatud 1921 Montrealis, N 3, 1932 müüdn. Inglise	£ 15500
„Rad“ 4210 br.-tn., ehitatud 1910 Inglise, N 3, 1935 müüdnud Jugoslaaviasse	£ 12000
„Adriatico“ 3024 br.-tn., ehitatud 1902 Inglise, N 1, 1935 müüdnud Soome	£ 7250
„Yewmount“ 333 br.-tn., ehitatud 1908 Inglise, N 3, 1932 müüdnud Inglise	£ 2700
„Mount Parnassus“ 3660 br.-tn., ehitatud 1915 Inglise, N 2, 1932 müüdnud Läti	£ 14250
„Hjort“ 1220 br.-tn., ehitatud 1926 Norras, müüdnud Rootsi	Kr 280000

Lammutamiseks:

A/L. „Kingsbury“ 4042 br.-tn., ehitatud 1904 Inglise, müüdnud tehasele Šotti	£ 5550
„Agij Victores“ 1580 br.-tn., ehitatud 1895 Inglise, müüdnud S. & b. alusel Šotti	£ 3150
müüdnud edasi tehasele	£ 2260
„Attikos“ 4078 br.-tn., ehitatud 1906 Inglise, müüdnud S. & b. alusel Šotti	£ 8000
müüdnud edasi tehasele	£ 6000

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Möödunud nädalal muutus seisund võituri valksemaks võrreldes eelmiste nädalatega. Seejuures nõrgenesid ühtlasi ka mõningate maade võihinnad Inglises. Viimase asjaolu tõttu noteeriti meie eksportvõihinnaks 156 snt kg franko saatejaam eelmise nädala 160 snt vastu. Turutendents vaikne.

Võihinna lõdvenemist põhjustas peamiselt võipakkumise suurenemine Taanist ning teated ookeanitaguste maade soodsast ilmastikust. Viimase asjaolu tõttu areneb piimasaaduste tootmine ookeanitaguseis mais edukalt. Tegelikult näib, et võituruseisundi lõdvenemine on ajutine ja ulatuslikult väike.

Võituruseisundi paranemise soodustajana nõudmise pooltel näis esinevat talvekuul P. Am. Ühendriigesse suurenev või sissevedu. Seevastu on imporditud Saksa senini märksa vähem võid kui eelmisel aastal. Nii oli või sissevedu Saksa k. a. juulis 55 379 kv m. a. sama kuu 47 454 kv vastu, suurenedes seega 16% võrra. Sissevedu suurenes ainult Taanist, Lätist ja Rootsist, kuna teisist maist vähenes. K. a. esimese seitsme kuu jooksul imporditi võid Saksa 395 782 kv l. a. sama aja 491 646 kv vastu, vähenedes seega 20%. Kuna võihind k. a. maailmaturul on tundvalt kõrgem eelmisest aastast, tõusis Saksa imporditud või kv hind k. a. 31% võrra. Või sisseveo vähenemist põhjustas peamiselt Saksa oma maa piimamajanduse areng.

Piimatolitusisse toodud piimatoodangu liikumine Saksas näitab viimasel aastail

järjekindlat tõusu. Võtnud 1931. a. võrdseks 100-ga, on piima kogutoodang 1932. a. 98, 1933. a. 105, 1934. a. 121, 1935. a. 134. Seega on 1935. a. piimatoodang 11% võrra suurem kui 1934. a. Nagu 1934. a. nii ka 1935. a. oli piimatolitusisse toodud piimakogus kõigil kuul suurem kui eelmisel aastal.

Möödunud nädalal väljaveetud võikogusest läks Inglisse 3 757,5 tinni, Saksa 1 942 tinni ja muud määrgid 0,5 tinni.

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas.		1936. a. 1. I kuni 6. IX	1935. a. 1. I kuni 8. IX.	1934. a. 1. I kuni 9. IX
	31./VIII- 6./IX 1936	24./VIII- 30./VIII 1936			
VÕI (tonni)					
<i>Butter (tons)</i>	343,9	319,3	6915,9	7305,9	7052,9
Sellest:					
Saksa	103,3	75,4	2659,8	2614,9	1903,8
Inglisse	235,6	238,7	4153,0	4386,0	4938,6
Belgiasse	—	—	—	39,7	12,1
Sooma	—	—	—	—	2,1
MUNAD					
(tuh. tk.) — <i>Eggs (1000)</i>	2120	1232	29566	33196	23613
Sellest:					
Inglisse	413	432	16152	21121	16166
Saksa	1707	350	9480	3521	4459
PEEKON					
(tonni) — <i>Bacon (tons)</i>	21,3	111,4	1533,1	1545,9	1732,2
LINA (tonni)					
<i>Flax (tons)</i>	10,3	48,5	6138,9	4180,7	2895,5
Sellest:					
Inglisse	—	18,0	2654,9	2350,1	2056,9
Belgiasse	—	—	1039,4	70,3	121,6
Sooma	—	—	455,1	134,9	89,3
Saksa	10,3	30,5	1106,2	983,8	505,2
Prantsusse	—	—	783,7	10,3	60,5

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul on seisund muutusetu. Eesti peekoni kõrgemat sorti noteeriti kolmas nädal 91 š tsntn. Peekoni järele püsib Inglises nõudmine hea. Muutuseta jäid ka peekonisigade noteeringud. Käesoleval nädalal maksvad eksporttapamajad peekonisigade eest järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60—72	92	87	81		Sise-
55,5—59	87	83	77		tur-
72,5—76					
75,5—80	83	79	76		hinnad

Möödunud laupäeval saadeti NSVL-u esimene saadetis elussigu, kogusummas 511

elussiga kr. 51 300 väärtuses. Elussigade hindu tõsteti käesoleva nädala kohta 70 snt-le eluskaalu kg 65 snt vastu eelmisel nädalal, sigade kohta, millede eluskaal oli 90—105 kg. Raskemate sigade noteering tõusis 3 snt võrra kg-lt 63 snt-le kg.

Ekspordtapamajades tapeti möödunud nädalal 1 334 siga 1 763 sea vastu eelmisel nädalal. Taanis näitab sigade arv taas tõusutendentsi, arvud (tuh.):

Aprill	Juuli	Märts	Mai	Juuni	Juuli
1935	1935	1936	1936	1936	1936
3 033	3 034	3 354	3 331	3 374	3 503

Seega suurenes sigade arv aasta jooksul ligi 0,5 milj. sea ehk 15% võrra. Põrsaste arv näitab tõusu koguni 32%. Viimaste lugemisanndmete alusel hinnatakse sigade tapmisi järgmiselt:

17./VII — 27./VIII	85 500	siga nädalas
28./VIII — 8./X	95 000	" "
9./X — 8./XII	89 500	" "
4./XII — 21./I	101 900	" "
22./I — 13./IV	101 000	" "

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Põllutöökoja Tallinna alatisel tapaloomade ja lihaturul oli möödunud nädala algul veiste pakkumine väike. Laatade hooaja saabumisega tuli aga rohkesti turule nädala keskel sisemaa-laatalelt kokkuostetud veiseid. Väike hinnatõus nädala esimesel pooltel langes nädala lõpul taas endisele tasemele. Nädala keskmisena kujunesid hinnad võrdseiks eelmise noteeringuga. Veiselihal on loota üha pakkumise suurenemist, millest on tingitud ka hinnad. Loomulikult ei ole oodata sügisel hindade tõusu, kuid arvatavasti ei teki tänava ka eelmiste aastate taolist tapaveiste massilist pakkumist sügishooajal. Seepärast ei ole karta ka tavalist hindade liiga madalale langemist.

Nädala keskmiselt maksus veiselihaga: pullid, suured — nuumatud 40—42 s, keskmised 37—40 s ja lahjad 33—37 s kg. Pullid väiksemad maksusid — nuumatud 39—41 s, keskmised 36—39 ja lahjad 32—36 s kg. Eluskaalu alusel maksusid pullid — nuumatud 25—26 s, keskmised 24—25 s ja lahjad 22—23 s kg.

Lehmad ja härjad: nuumatud 33—44 s, keskmised 25—34 s ja lahjad 23—25 s kg. Eluskaaluga müües vastavalt rammususele 15—19—26 s kg.

Mullikad — nuumatud 39—40 s, keskmised 37—38 s ja lahjad 30—37 s kg. Eluskaaluhind vastavalt rammususele 22—24—25 s. kg.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Möödunud nädalal muutus seisund kanamunaturul taas kindlamaks. Helmisel nädalal ilmnenud loodus munaturgudel lõppes, ning edasise arengu suund näib toimuvat sesoonse tõusuga. Üldise olukorra paranemise tõttu

Kuna Taani saab vedada välja Inglisse ainult ca 60 000 siga nädalas, tekib Taanil suuri raskusi sigade turustamisel aasta lõpul. Juba praegu makstakse Taanis sigade eest ilma kaardita 48 snt kg tapakaalu eest.

Peekoni sissevedu Inglisse langes esimese 7 kuu jooksul 3 796 738 tsntn-le 4 092 845 tsntn. vastu eelmisel aastal. Sissevedu vähenes seega ligi 300 000 tsntn. ehk 7%.

Naha ja pudemete (päidikute) arvel tuleb arvata juurde veiselihaga kg-le 8—12 s. Veistapmise ja müügiiga seosesolevad kulud ilma vahetalituskuludeta veiselt 4—7 kr.

Vasikalihaga pakkumine väike. Nädalas turustati 40 elus- ja 274 tapetud vasikat. Nõudmine hea ja hind püsib kõrgel. Liha maksus — nuumatul 65—70, keskmisel 60—65 s ja lahjadel 45—50 s kg.

Ekspordilambaliha-noteering langes 16 snt kg-lt. Hinna langust põhjustas Rootsi valitsuse poolt määratud lambaliha sisseveo-litsentsi maks 20 ööri ehk 19 snt kg-lt.

Käesoleva kuu ekspordikogus on võrdlemisi väike, moodustades vaid $\frac{1}{6}$ m. a. sama aja lambalihaekspordist. Ekspordilambaliha noteeriti 69—74 s kg, ning eluskaaluhind franko saatejaam 31—34 s kg. Siseturul lambaste pakkumine keskmine. Liha maksus — nuumatul 45—50 s, keskmisel 40—45 s ja lahjadel 35—40 s kg. Eluskaaluhind vastavalt rammususele 16—21—26 s kg.

Sealiha pakkumine väike. Hinnad kõvenevad ja tendents kindel. Liha maksus kõikidel sortidel 80—85 s kg. Eluskaaluhind 62—64 s kg.

Nahkade hinnad: veisenahad, toorelt 65 s, soolatult 75 s kg. Vasikanahad 2—4,50 kr tükk ning kaalus üle 3,5 kg ühe kg hind 1,20—1,30 kr. Lambanahad 2—4 kr tükk.

määramaturul ning Saksa väljaveetud munakoguse osatähtsuse suurenemise tagajärjel noteeriti meie ekspordimunade hinnaks 70 snt kg franko kogumispunkt. Seega kõvenes ekspordimunade hinnanoteering 5 snt kg-lt. Vas-

tavalts noteeritud hinnale on ekspordimunade hinna alammääraks raskuse järgi:

50 gr raskusil munadel	35 snt kümme ehk	7,0 snt paar
55 " " "	39 " " "	7,8 " "
60 " " "	43 " " "	8,6 " "

Siseturu-munahinnaks noteeriti alla 50 gr raskusil 26 snt kümme ja üle 50 gr 33 snt kümme. Turutendentsi hinnati ekspordimunadel kindlana.

Kanamunahindade liikumine Inglises oli üksikkuil mail erinev. Kuna Taani ja Hollandi munade tagavarad Inglises on lõpukorral, ilmnes hindade tõus eriti nimetatud maade munadel. Seevastu piisivad aga edasi poola ja rumeenia kanamunade hinnad, kuna viimaseil kuul nende munade kvaliteet oli võrdlemisi halb. Üldiselt aga iseloomustatakse munaturuseisundit Inglises taas kindlana.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Möödunud nädala algul olnud võrdlemisi suured vihmasejad parandasid piimakarja söötmistingimusi. Seetõttu jäi seisma piimatoodangu langus, mis oli tingitud paljastest karjamaadest, kus põuaga ädala juurdekasv oli väike. Piimatoodangu ja seega ka piimapakkumise tõus pidurdas piimahindade tõusu, mistõttu piimahinnad viimasel noteeringul jäid püsima. Nii maksus: I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 10 senti ja müügil piimatööstustele 9 senti liiter. 2. valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 9 senti ja

Kanamunade väljavedu Hollandist oli k. a. juulis 15% võrra suurem kui l. a. samal kuul. Seevastu eksporditi aga k. a. esimese 7 kuu vältel Hollandist mune 831 791 cwt l. a. sama aja 876 160 cwt vastu. Seega vähenes kanamunade väljavedu Hollandist 5% võrra.

Kanamunade väljavedu Belgiast oli k. a. juunis 45% võrra väiksem l. a. sama kuu väljaveost. K. a. esimesel poolel ekspordis Belgia kanamune 12% võrra vähem kui eelmisel aastal I poolel.

Kanamunade sissevedu Saksa oli k. a. juulis 98 milj tk l. a. sama kuu 75 milj tk vastu. K. a. seitsme kuu jooksul oli munade import Saksa väiksem eelmise aasta sama aja sisseveost. Nii importis Saksa mune k. a. seitsme kuu jooksul 521 milj l. a. sama aja 587 milj vastu, vähenedes seega 12% võrra.

müügil piimatööstustele 7—8 senti liiter.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal:

	1. valik		2. valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinn	16	—	13	11
Tartu	13—14	10—11	—	8—9
Narva	13	—	—	8
Pärnu	—	12	—	11
Viljandi	—	—	13	9
Rakvere	13	11	—	9
Valga	13	—	—	7—9
Paide	—	—	—	7

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Põhjapoolkera nisutootjate maade uue lõikuse turuleilmumiseega seoses olev suurem pakumine kutsus esile teraviljaturgudel läinud nädalal hindade nõrgenemist.

Möödunud nädala kohta noteeriti tähtsamail teraviljabörsidel järgmised hinnad kr kv kohta (sulgudes eelmise nädala noteeringud):

Rukis: Chicago 11.47 (11.68), Winnipeg 9.27 (9.45), Hamburg (La Plata) 9.23 (9.19);

Nisu: Chicago 14.44 (14.55), Winnipeg 12.70 (12.73), Hamburg (Manitoba I) 15.28 (15.53), Liverpool 14.32 (14.32);

Mais: (Chicago 15.18 (15.49).

Nisutagavarade seis maailmaturul (milj. buš.).

1/VIII	1/VII	1/VIII	1/VIII	1/VIII	1/VIII	1/VIII
1986	1986	1985	1984	1983	1982	1981
275	244	389	477	460	408	463

Nisutagavarad olid 1. VIII 36 275 milj. buš. Toodud kogus ületab küll kuu aega tagasi oleva taseme uue lõikuse pealetuleku tõttu 12%, kuid jääb siiski 19% madalamaks l. a. samaaegsest seisust ja moodustab vaid 58% tagavarade kõrgseisuaastast (1934. a.) (Suurem tagavarade tagasimineku esineb Austraalias, kus 1. VIII olevaid nisutagavaru hinnati 11,5 milj. buš.-le mis kogus on ümmarguselt 1/3 l. a. samal ajal olevast kogusest. Samuti vähenesid tunduvalt tagavarad ka Argentiinas ja P.-Ameerika nisutootjais mais. Nii hinnati 1. VIII Argentiinas olevaid tagavaru 9,6 milj. buš. l. a. 12,3 milj. buš. vastu ja P.-Ameerikas 224 milj. buš. eelmise aasta 269 milj. buš. vastu.

3. IX lõppes riikliku teraviljamonopoli poolt

ostetava rukki ja nisu avaldiste ülesandmine vastavaile vallavalitsusile. Keskasutisele seninisaabunud teadete järgi on tänavune müügispakutav rukki- ja nisukogus väiksem m. a.

2. IX noteeris Tallinna börsikomitee teraviljadele ja nende jahvatussaadusile järgmised

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Aedviljade noteerimiskomisjon määras koosolekul 28. VIII eksportaedviljadele järgmised noteerimishinnad: suviõunad 24—25 s kg, sibulad 11—12 s kg, pohlad 13—14 s kg. Võrrelnud 28. VIII noteeringut eelmise nädalaga, näeme pohlade juures hinnaparanemist 1 snt kg-lt, õunte ja sibulate noteering jäi endiseks. Tegelikult aga paranes meil õunaturuseisund, kuigi üsna vähe, kuna nõudmine Soomes meie õunte järele kasvas ja ka siseturul tõusid hinnas üksikud õunasordid. Eriti oli märgata hinnatõusu suisleppade juures. Nende järele kasvab turul nõudmine alati suviõunte müügihooaja lõpul ja see on muutunud meil juba iga-aastaseks tavaliseks nähtuseks. Suislepa hind püsib kõrge suviõunte müügihooaja lõpul peagu paari nädala jooksul või senini, kui seerinka vallutab turu juba täielikult. Neil põhjusil on loota, et suislepa hind käesoleva nädala jooksul pigem tõuseb kui langeb. Neid müüdi selle nädala algul 30—35 s kg ja jaemüügil tõusis õige ilusate suisleppade hind isegi 40 snt-ni kg. Teised suviõunasordid on juba peagu kadunud turult ja nende asemele on asunud sügisordid. Tähtsamal

hinnad kr. kv. kohta: nisu 18—22, rukis 12—13,5, kaerad 12. Puhk ja Pojad suurveskis: rukkijahu 14,70—15,50 rukkipiivil 22, nisupiivil 24—45. A.-s. Rotermanni tehaseis: rukkijahu 14,80, rukkipiivil 13,60—21 ja nisupiivil 18—45.

kohal on siin seerinka ja sügisjoonik, kuna kuldrenetti ja trebau'nd on veel vähe turul. Need sordid kujundavad tähtlasi praegused hooaja nõuetavamad õuntesordid. Sügisõunte kg-st makstakse suurmüügil 25—26 s kg, kui nad vastavad ekspordõunte nõudele. Kuldreneti hind tõuseb isegi 28—30 s kg. Jaemüügihind on veel 5 snt võrra kallim. Meie keskmisi plekkidega kaetud turuõunu müüdi Tallinna turul 15—20 s kg. Üldiselt püsib k. a. õunahind palju kõrgemal kui m. a. samal ajavahemikul. Sibulate eksport seisab endiselt ja sibulaist makstakse siseturul 15—20 s kg. Ploomide hind tõusis ja neid müüdi 50—60 s kg eelmise nädala 25—30 s vastu. Samuti tõusis ka pirnide hind — 40—60 s kg. Õige palju toodi turule kreece, milliseid müüdi 18—25 s kg. Pohlist nõuti siseturul 20—25 s kg ja jõhvikkaist 15—18 s kg. Värskete kurkide hind näitas tõusu, kuna kurgid hakkavad juba turult kaduma. Neid müüdi 1—3 snt tk. eelmise nädala 0,5—1,5 snt asemel. Lillkapsapea, peakapsa, samuti ka porgandi ja peedi hind püsis eelmise nädala tasemel.

KALATURG. — FISH MARKET.

Läinud nädalal merel kestnud tormide tõttu oli suurkalatoodang kehv. Ainult angerjapüük andis paiguti häid saake. Peipsi kalastamist tormid ei takistanud ja sealt tulid turule mõned rahuldavad saadetised ekspord- kui ka siseturu-kalasorte.

Kuigi halvad ilmad takistasid elusangerjate kogumist, suudeti siiski koguda ja anda üle välismaisele sumpalaevale elusangerjat 16 400 kg. Peale elusangerjate läks välismaale veel värsket angerjat 1000 kg. — Elusangerjast maksti rannikul 120—135 s. kg; eksporthind 150 s kg. Viimaste päevade head angerjasaagid on veel realiseerimata. Kalureil ja eksporditridel on suuremaid tagavaru.

Välismaised ostjad on ostudes tagasihoidlikud, oodates Rootsi ja Taani vetes alanud rändangerjapüügi tulemusi. Sealsed paremad saagid mõjuvad tingimata elusangerja hinna langusele. Teisi kalasorte läks välismaale: koha 5000 kg, latikat 2000 kg, haugi 1000 kg, lõhe ja iherust 1600 kg.

Koha (peamiselt Peipsist) kg-st maksti kalureile 65—75 s.

Siseturu kalakaubanduses oli läinud nädalal tegevus väiksem. Kala oli müügil vähe ja mitte igapäev priima, väärtusega, mistõttu nõudmine oli tagasihoidlik. Nõuetavamad sordid iherus (merefõrell), ahven ja haug. Hinnad püsivad eelmise nädala tasemel.

Kilupüük algas k. a. kuu aega varem kui endisil aastail. Juba juuli lõpul ilmus kiluparvi meie rannikvetesse ning alanud kilupüük annab järjest rahuldavaid saake. Nii toodi Tallinna kalasadama kaudu augustis müügile kilu 116 600 kg l. a. 54 800 kg vastu, seega suurenes tänavune augusti saak enam kui kaks korda. Et kilu kvaliteet oli, vaatamata varasele ja soojale aastaajale, võrdlemisi hea, ostsid suurema osa toodangust töösturid kalakonservide ja piprakilu valmistamiseks, mistõttu kiluhind püüdis rahuldaval kõrgusel. K. a. augustis maksti kilust kalasadamas keskmiselt 20 s kg, l. a. 11,5 s vastu.

Räimepüük oli seevastu tunduvalt kehavam. K. a. augustis tuli kalasadama kaudu sisse räimi 33 800 kg l. a. 96 800 kg vastu, kuid räime hind oli tunduvalt kõrgem, nimelt: augusti keskmiseks hinnaks kujunes 16,5 s kg

l. a. sama ajavahemiku 10,5 s vastu. K. a. augustis kalasadama kaudu müügiletoodud kilu- ja räimekogus peagu võrdub l. a. kogusega, kuid rahaline väärtus on palju suurem 29 tuh. kr l. a. augusti väärtuse 17 tuh. kr vastu. Ka septembri esimesil päevil arenes kilupüük endise hooga. Kiluhinnas oli näha veelgi tõusu, maksudes kalasadamas 23—27 s kg; turul müüdi 27—32 s kg.

Räimehind kalasadamas 20—22 s kg, turul 25—27 s kg. Lesti müügil väike, tursad 25—30 s kg.

Soolakala järele oli nõudmine elav. Eriti elavalt osteti välis- ja eesti heeringaid. Ka piprakilul oli ostjaid, Kiluhind 50—60 s kg, silgud 18—25 s kg, silad 65—75 s kg, soolatud latikad 60 s kg.

Suitsukala osteti endise elavusega ja hinnad püsivad endised.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

LOODETAV SAAK LÄTIS.

ESTIMATED CROP HARVEST IN LATVIA.

Tänavust talirukki-saaki Lätis hinnatakse statistikaameti poolt eelmisest aastast madalamaks.

Talirukki keskmine saak ha-lt jääb eelmisest aastast maha 14%, kogusaak aga veelgi enam, külvipinna kahanemise tõttu — 18%.

Talirukki saak.

	Kogusaak			Keskmine ha-lt		
	1000 kv.	%		Kv.	%	
		1935 =100	1925—34 =100		1935 =100	1925—34 =100
1936	2 957	82	108	11,7	88	107
1935	3 603	100	132	15,5	100	124
1925—34	2 732	—	100	10,9	—	100

Maakondade järgi jääb talirukki keskmine saak eelmisest aastast maha kõige enam Latgale's (24%) ja Vidzeme's (13%), väiksemal määral Zemgale's (11%) ja Kurzemes (2%). Talirukki kogusaak väheneb võrreldes eelmise aastaga kõige enam samuti Latgale's (27%) ja Vidzeme's (19%), väiksemal määral Kurzeme's (11%) ja Zemgale's (9%). Zemgale's suurendati märksa talirukki külvipinda, kuigi viimane osutub õieti peamiselt nisu-tootjaks maakonnaks, kuna mujal vähendati.

Taliniisu keskmine saak osutub viimaseil aastail võrdlemisi püsivaks ja k. a. seda hinnatakse umbes võrdseks eelmise aasta ja 1925—34. a. keskmise saagiga.

Külvipinna tunduva vähenemise juures kujuneb taliniisu tänavune kogusaak aga 31% võrra väiksemaks kui eelmisel aastal. Eelmisel aastal, vastupidi, võib panna tähele tunduvat taliniisu kogusaagi suurenemist seoses külvipinna suurenemisega.

Taliniisusaak.

	Kogusaak			Keskmine ha-lt		
	1000 kv.	%		Kv.	%	
		1935 =100	1925—34 =100		1935 =100	1925—34 =100
1936	872	69	111	14,1	101	99
1935	1191	100	160	14,0	100	99
1925—34	746	—	100	14,2	—	100

Maakondade järgi hinnatakse tänavust taliniisu keskmist saaki Kurzeme's ja Zemgale's eelmisest aastast koguni kõrgemaks (vastavalt 7,2% ja 1,2%), kuna Vidzeme's ja Latgale's madalamaks (vastavalt 1,6% ja 14,9%). Kogusaak osutub võrreldes eelmise aastaga vähenemist peamiselt Vidzeme's (47,1%), siis

Kurzeme's 45,1%, Latgale's 35,3% ja Zemgale's 21,3%.

Suiviljade seisundi kohta on vaid juuli hinnang. Suinõususeisund oli võrdlemisi rahuldav, kusjuures parim Kurzeme piirkonnas, eriti Liepaja maakonnas (viiepallise hindamissüsteemi järgi — 3,53), kuna halveim Latgale's, eriti Ludzas maakonnas (1,35). Võrreldes möödunud aastaga osutub tänavu halvemaks. Odra-seisund on suinõu omast pisut halvem. Parimaks osutus odraseisund samuti Kurzeme's, eriti Liepaja maakonnas (3,59), kuna halvemaks Latgale's, eriti Ludzas maakonnas (1,26). Võrreldes möödunud aastaga on odraseisund halvem. Kaera-seisund on odraseisundist halvem (kõrgeim Jelgavs maakonnas — 3,63, madalaim Ludzas — 1,30). Võrreldes möödunud aastaga osutub kaeraseisund tänavu halvemaks.

Lina-seisund oli juulis võrdlemisi rahuldav (Liepaja maakonnas 3,19, Ludzas 1,18), kuid halvem kui samal ajal möödunud aastal. Kartuli-seisund oli võrdlemisi hea, kusjuures üle kogu riigi (Liepaja maakonnas 3,8, Ludzas 2,3), kuid võrreldes eelmise aastaga siiski pisut halvem. Juurvilja-seisund oli täiesti rahuldav ja mõ-

ningais piirkonnis isegi võrdlemisi hea. Herne-seisund oli juulis võrdlemisi hea, kuid halvem võrreldes möödunud aastaga.

Heinasaak oli tänavu parem. Tänavu loodetakse saada ristikkeina keskmiselt ka kohta 10%, võrra enam kui eelmisel aastal.

Hinnangu järgi osutub ristikkeina keskmise saak tänavu kõrgemaks vaid Kurzeme's ja Zemgale's (vastavalt 88,1% ja 9,2%), kuna Vidzeme's ja Latgale's madalamaks (vastavalt 2,9% ja 6,7%).

Niitkeina keskmist saaki hinnatakse võrreldes eelmise aastaga ebasoodsamaks, kuigi ta püsib viimaseil aastail võrdlemisi stabiilsena.

Heinte keskmine saak ha-lt.

	Ristikhein			Niithein		
	Kv.	%		Kv.	%	
		1935 =100	1925-34 =100		1935 =100	1925-34 =100
1936	28	110	98	20,4	97	103
1935	26,1	100	89	21,1	100	103
1925-34	29,6	—	100	19,3	—	100

Maakondade järgi osutub niitkeina keskmise saak tänavu kõrgemaks vaid Kurzeme's (23,9%), kuna mujal madalamaks kui eelmisel aastal, kusjuures Zemgale's 1,5%, Vidzeme's 8,2% ja Latgale's 17,8%.

SOOME PÖLLUMAJANDUSEST. —

Uudsevili on jõudnud turule. Rukist on müüdid juba suuremaid koguseid. Hinnana on määrav Riigi viljakontori hind 2,20 Smk. kg. franko Riihimäki. Rukkisaak osutus viljakoristamise järele mitmes kohas palju väiksemaks, kui arvestati. Kevadnisu pakutakse praegu samuti elavalt, eriti Lääne- ja Lõuna-Soomest. Hinnaks on paremale sordile (timantti) 3 Smk. Parema stigisnisu (varma) maksub 2,80—2,90 Smk kg.

Rukki ostutingimused Riigi viljakontori poolt pandi kehtima endisel kujul, ainult et lubatud niiskusprotsent on tänavu 14. Rukki normaal-hl kaaluks määrati 71 kg., kaera madalamaks kaaluks 67 kg.

Õunasaak. Õunasaak on koguselt väga vahelduv. Paremat saaki annavad suvesordid (sokerimiron, valkea naliff, snygg), stigisordid annavad alla keskmist saaki ja talvesordid väga nõrga. Saak on üldiselt nõrgem, kui arvestati veel mõne aja eest.

FINLAND'S AGRICULTURAL NEWS.

Kvaliteedilt olevat aga tänavused õunad kõik head. Õunte hinnad on tänavu kõrgemad kui 1. a. ja arvatakse, et need püsivad kõrgeina.

Karjasaaduste eksport. K. a. esimese 7 kuu jooksul eksportis Soome karjasaadusi 305 675 982 Smk. eelmise aasta 232 185 834 Smk. vastu. Tähtsamad rühmad ses ekspordis olid:

	Tonne		1000 Smk.
	1936	1935	1936
sealiha	1560	1118	20 347
pödraliha	988	262	4 045
linnuliha	413	407	4 592
liha, eritnim.	1091	767	9 317
koort		88	5
võid	8331	6811	155 194
juustu	2699	2224	48 842
mune	4476	5870	57 520

Ekspord on suunatud peamiselt Inglisse ja Saksa.

VÄLISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

LEEDU.

Põllumajanduslikud väljavaated Leedus.

Agricultural Prospects in Lithuania.

Võrreldes eelmiste a. on tänavu märgata leedu põllumajanduses teatavat paranemist. Kui varem teatati kõigist rajoonest suurist ülejääkidest ja raskusist nende reäliseerimisele, olid tänavu augusti keskpaiku müüdüd kõik eelmise aasta teravilja-, lina- ja linaseemneülejäägid. Eksporttapamajad kurdavad, et põllumehed toovad vähe sigu müügile ega täida antud kohustusi. Nii kohustused põllumehed juulis tooma müügile 43 612 peekonsiga, kuid tegelikult töid ainult 30159 siga. Augustis on lugu veel halvem — põllumehed pidid tooma kokku 67 977 siga, ent toodi senini esimese kolme nädala jooksul vaid 15 826 tk. Näib, et augustis täidetakse vaevalt $\frac{1}{3}$ antud lubadustest. Võitoodang suurenes tänavu — senini on eksporditud 8 662 803 kg., l. a. sama aja jooksul 7 422 578 kg., seega veeti tänavu juba välja enam 1 240 225 kg. Praegu makstakse piimaühingutele I sorti ekspordivõi 1 kg. eest lit. 2,75, II s. — lit. 2,60. Tunduvalt on tõusnud ka munade väljavedu: senini on eksporditud 58 175 474 muna 20 341 080 tk. vastu l. a. samal ajal. Alates 24. VIII makstakse põllumeestele I sorti munade 1 kg. eest lit. 1,20, kuna kooperatiividele maksab „Pienocentras“ keskladudes 1,39 litti 1 kg. eest.

Tänavust teravilja loetakse oma kvaliteedilt keskmiseks: terad peenikesed, kuid kuivad. Võrdlemisi head on lka puu- ja aedviljasaagid. Võrreldes 1935. a. vähenesid taliviljade külvipinnad 1936. a.: rukkipind ca 20 000 ha ehk 4%; talinisu ca 8 000 ha (6%). Suiviljade pinnad on jäänud endisiks. Linakasvupind on 8 000 ha (11%) suurem. Augustis tehtud esialgsete kokkuvõtete põhjal vähenesid: rukkiisaak 90 000 tn. (14%), nisu — 20 000 tn. (10%), kaera — 50 000 tn. (12%). Odra-, herne- ja vikiisaagid muutusid vähe, võrreldes läinud aastaga. Samuti võrduvad eelmise aasta saa-

kidega lina- ja linaseemnesaagid. Kartuliisaak loodetakse parem kui l. a.

Külvipinnad (tuh. ha).

	1936	1935	1934
rukiis	510	530	522
talinisu	132	140	139
suinisu	38	39	38
oder	204	199	198
kaer	338	334	338
herned	104	100	70
vikid	18	18	17
lina	91	82	54
kartul	162	162	164

Kokku: 1958 1 604 1 535

Loodetavad saagid (1000 tn-es):

	1936. a. loo- det. saagid	1935. a. vilja- saagid (Stat. Keskbüroo andmeid)
rukiis	546	641
nisu	204	275
oder	221	252
kaer	339	399
herned	68	52
vikid	22	26

Kokku: 1 899 1 645

linakiud	32	32
linaseemned	32	38
kartul	1 775	1 774

Valitsuse poolt varem kindlaksmääratud viljahindu tõstetakse l. IX 1,25 liti võrra, makstes seega:

Nisu-tsentneri (50 kg.) eest lit. 8,25—9,25 (naturaalkaal gr. 186 — üle 200; puhtus 97%);

rukki-tsentneri eest lit. 7,25—8,25 (naturaalkaal gr. 173 kuni üle 183; puhtus 97%);
odra-tsentneri eest lit. 7,25—8,25 (naturaalkaal gr. 161 kuni üle 176; puhtus 97%);
kaera-tsentneri eest lit. 6,75—7,75 (naturaalkaal gr. 121 kuni üle 136 gr.; puhtus 96%).

Kui viljahinnad välisturgudel paranevad, lubatakse tõsta nimetatud hindu veel kevadeni 75 cnt. võrra 1 tsentnerilt.

INGLISE.

Briti väliskaubandus 1936. a.

Foreign Trade of Gr. Britain during 7 Months of 1936.

Briti väliskaubanduses 7 kuu sissevedu oli £471 173 220 möödunud aasta £420 441 899 vastu samul kuul. Sisseveo suurenemine on seega £50 731 321 võrreldes möödunud aasta esim. 7 kuuga.

Esimese 7 kuu väljavedu oli £247 986 402 ehk tõus ainult £5 092 696 (3,4%).

Esimese 7 kuu reeksport £37 391 950, näitab tõusu võrreldes möödunud aasta samade kuudega £4 803 528.

Esimese 7 kuu sisseveo-väljaveo bilanss on seega passiivne £125 815 000 ning ületab eelmise aasta samade kuude passivsuse £40 835 000 ja 1934. a. esimese 7 kuu passivsuse £22 128 000 võrra.

Andmed k. a. esimeste 6 kuu kohta näitavad, et Briti väliskaubandus näitab edasi suurenemist impeeriumimaadega. Sissevedu viimaseist tõusis £167 273 000-le, moodustades kogu sisseveost seega 41,5% 40% vastu eelmise aasta esimesel poolaastal.

Väljavedu impeeriumimaiseis tõusis samal ajal £101 118 000-le ehk 48,6% kogu väljaveost 46,5% vastu eelmise aasta esimesel poolaastal.

Väljaveo tagasiminekut seletatakse olevat

seotud suurel määral tööstustegevusega sismaal, kus nõudmine on tõusnud suuresti. Sõjavarustustööstus vajab ju erakorraliselt palju materjali, kuna sel alal töötatakse väga intensiivselt. Üldiselt ollakse aga seisundiga rahul ning arvatakse, et sügise poole paraneb arvatavasti väljavedu taas.

Sisseveos suurenes eriti toitainete osa, nimelt imporditi k. a. esimese 7 kuu kestel toitaineid enam £14 143 000 eest (mis on muidugi seoses kallimate hindadega), kui eelmisel aastal samul kuul. Tõus seega 7%. Toormaterjalide sissevedu näitab aga tõusu võrreldes läinud aasta esimese 7 kuuga £19 960 000. Relvastustööstus tekitas suurt tõusu raua, terase, masinate jne. sisseveos. Teraskaupu töötletult ja pool-töötletult veeti sisse k. a. esim. 7 kuu kestel 318 000 tn 142 745 tn vastu möödunud aastal samul kuul — 142 432 cwt niikilt 62 852 vastu, 9 669 tn masinriistu 4 159 vastu jne.

Üldiselt ei ärata sisseveo suurenemine erilist tähelepanu, kuna suurenenud väliskaubanduse passivsusele seltsisid ka kõrgemad praahihinnad ning parem tasuvus välisinvesteeringu suhtes, mis mõjuvad tasakaalustavalt.

P.-AM. ÜHENDRIIGID. P.-Ameerika nisuturg. — Wheat Market in N.-America.

Nisuhindade tase maailmaturul tõusis viimasel ajal tunduvalt ning hinnad on palju kõrgemad kui l. a. samal ajal. Chicago ja Winnipegi nisuhindade noteeringud olid centi busselliit:

	Winnipeg manitoba nr. 1	Chicago kõva talinisu nr. 2
7. VIII 36	106	131 ¹ / ₄
30. VII 36	101 ¹ / ₂	125 ¹ / ₄
24. VII 36	93 ³ / ₈	120 ¹ / ₄
Keskmiised hinnad:		
Juunis 1936	79 ³ / ₄	94 ¹ / ₂
Juulis 1935	81 ¹ / ₈	94 ¹ / ₂
Juulis 1934	81 ¹ / ₄	99

Tõusu põhjuseks on peamiselt ilmade seis ühendriiges, kus nisu kannatas k. a. põua all. Varem eksportisid ühendriigid nisu suurel määral ja esinesid koguni maailma suu-

rema nisueksportörina, kuid 1933. a. saadik muutus seisund põua ja mitmesuguste taimhaiguste tagajärjel ning nüüd tuleb nisu vedada sisse juba väljast. Läinud hooajal — 1935/36 — tuli nisust puudus ja seega oli ka import eriti suur ning ühendriigid seisavad praegu teisel kohal nisu sissevedajate maade hulgas. Inglise vedas sisse l. VIII 35 — 31. V 36 kokku 4,2 milj. tn nisu, ühendriigid — 1,2 milj. tn. ning Belgia — 0,9 milj. tn.

Ka Kanadas kannatas tänavu nisu põua tagajärjel, kuid väljavaated olevat siiski tänavu paremad kui l. a.

Peale vähenenud saagi on mõjutanud hindu suuresti ka poliitiline olukord Euroopas, mis kutsus esile elavama spekulatsiooninisuuga.

SOOME.**Põllumajandusnädala korraldamine Soomes.***Organisation of an Agricultural Week in Finland.*

Põllumajandusühingute liidu algatusel Maatalousseurojen Keskusliitto, Maatalousmoodustati toimkond selgitamiseks, kas ja kuidas tuleks korraldada k. a. põllumajandusnädalat. Toimkonda kuuluvad esindajad

Esimene saadeti Petsamo niklit välismaale.*First Shipment of Petsamo Nickel Abroad.*

K. a. septembris saadetakse Petsamost esimene saadeti niklit Inglisse (Walesi). Saadeti on ca 600 tn.

NSVL-u karjaostud Soomest. — S. S. S. R. Cattle Purchases from Finland.

NSVL ostab karja Soomest ka tänava. Juba 1. a. sõlmitud kokkulepete kohaselt alustati Suomen Ayrshireühingu karjade ostmisega, mis ostud on juba lõppemas. Edaspidi ostetakse ida- ja lääne-soome karja. Ayrshire tõugu lehma, mullikaid ja sõn-

ne osteti 200 pea ümber. Keskmiselt saadi 3000—4000 Smk. Suhteliselt osteti enam Põhjamaakonnast, kus karjahinnad on madalamad. Üldiselt saadakse tänava mulluseist paremaid hindu.

BELGIA. Kartuli sisseveokorraldus Belgias. — Potato Import Regulation in Belgium.

Alates 28. VIII k. a. on Belgiasse keelatud „kontrollimata kartuli“ sissevedu. „Kontrollitud“ kartuli sisseveoks nõutakse, et see oleks paigutatud etiketiga varustatud ja plommitud kottidesse, mis on ömmeldud seespool kokku masinaga. Ainult avausekoht võib olla ömmeldud käega.

Saadetised peavad tulema otse importijast maast ja olema varustatud kontrollitunnistusega.

Erandid on lubatud eelkäiva loa hankimisel.

TAANI.**Viljade seisund 15. VIII 1936 Taanis.***State of Crops on 15. VIII in Denmark.*

Teraviljakoristamine on praegu üle maa täies hoos ja paljudes kohtades on rukis ja oder põldudele koristatud ära. Rukkisaak on üldiselt rahuldav, kuigi vast madal. Kaerad on mõnes kohas kasvanud läbi viimase aja sagedate vihmade tagajärjel.

Saagi ja seisundi hinded 15. VIII:

	Saartel		Jüttimaal	
	1936	1935	1936	1935
Nisu	96	102	89	97
Rukis	96	98	88	92
Oder	89	104	76	100
Kaer	94	108	78	101
Segavili	92	108	79	101

Ilmad olid eriti soodsad juurviljakasvule, kuid on siiski märgata kartulihaiguste levimist.

	Saartel		Jüttimaal	
	1936	1935	1936	1935
Kartul	94	98	98	88
Porgandid	98	97	96	90
Loomanaerid	100	97	100	91
Nuikapsas	98	94	101	86
Turnips	97	93	99	86
Suhkrunaerid	101	99	101	98

Heinte seisund:

	15. VIII 1936	15. VIII 1935
Saared	97	71
Jüttimaa	94	66

A S „TEKLA“

PEAKONTOR: Tallinn, Suur Karja 15

KODUKESKJAAM tel. 448-18

JUHATUS „ 474-31

RIIDEKAUPLUSED:

Tallinnas,
Haapsalus,
Kuressaares,
Mustvees,
Narvas,
Petseris,
Pärnus,
Rakveres,
Valgas,
Viljandis,
Võrus

Müügil kindlate hindadega järgmised kodumaa vabrikute tooted:

Balti Puuvilla Ketramise ja Kudumise Vabriku A/S-i

Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri O/Ü-se

Sindi Tekstiilvabrikute Ühisuse

O/Ü. Eesti Niidivabriku

Jälgige uudisväljapanekuid meie kaupluste vaateakendel!

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return.

AKTIIVA

31. augustil 1936. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	34 167 233,32	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	704 876,51
välisraha	5 176 885,19	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vaheüraha — <i>Subsidiary Cotin.</i>	1 330 428,12	a) pangatahed liikvel	41 181 935,—
3. Sisevekslid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	7 634 750,25	valitsuse	13 123 009,53
põllumajandusl.	1 708 189,39	pankade	9 427 738,86
metsatööstusl.	73 253,08	teised	3 93 566,25
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>		4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	6 289 326,94
valitsusele	—		
teistele *)	10 231 921,94		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable</i>			
<i>Property and Equipment</i>	2 986 970,77		
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	16 360 761,03		
	<u>79 665 393,09</u>		<u>79 665 393,09</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 58,14%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 432 003,77
Includes Ekr. 1 432 003,77 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

Elusloomade, liha ja
 lihasaaduste eksport

Eesti Peekoni Eksportühisus

Estonian Bacon Export Co., Ltd.

Export of Meats

Juhatus: Tallinnas, Pärnu maantee 23.

„Kawe“ vastas

Telefonid: juhatus 450-27, kontor 463-63.